

**ПОСТІЙНО ДІЮЧА АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
З РОЗГЛЯДУ СКАРГ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

вул. Митрополита В. Липківського, 45, м. Київ-35, 03035,
тел.: (044)594-64-12, факс: (044)520-10-42; <http://www.amcu.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00032767

Ім'я (найменування) суб'єкта оскарження:	товариство з обмеженою відповідальністю "Торгово-Виробнича Група Український папір" (надалі – Скаржник)
Місце проживання (місцезнаходження) суб'єкта оскарження:	вул. Куренівська, 2-Б, м. Київ, 04073
Номер скарги, присвоєний в електронній системі закупівель під час її подання:	UA-2022-08-23-004904-а.а2
Дата та час подання скарги суб'єктом оскарження в електронній системі закупівель:	02 вересня 2022; 13:21
Найменування замовника:	державна установа "Генеральна дирекція Державної кримінально-виконавчої служби України" Міністерства юстиції України (надалі – Замовник)
Номер оголошення про проведення процедури закупівлі, що оприлюднене на веб-порталі Уповноваженого органу та назва предмету закупівлі:	UA-2022-08-23-004904-а "33710000-0 Парфуми, засоби гігієни та презервативи (мило туалетне тверде (вага 100 гр.), мило рідке з дезінфікуючим ефектом)" (надалі – Процедура закупівлі)

РІШЕННЯ

№ 5849-р/пк-пз від 15.09.2022

Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (надалі – Колегія), розглянувши скаргу товариства з обмеженою відповідальністю "Торгово-Виробнича Група Український папір" від 02 вересня 2022 № UA-2022-08-23-004904-а.а2 (надалі – Скарга) щодо порушення Замовником порядку проведення Процедури закупівлі,

ВСТАНОВИЛА:

Надалі за текстом вказаного рішення терміни та визначення:
- Закон України "Про публічні закупівлі" – Закон;
- тендерна документація – Документація.

Скаржник повідомляє про порушення Замовником порядку проведення Процедури закупівлі та просить, зокрема, зобов'язати Замовника внести зміни до Документації.

Рішенням Колегії від 06.09.2022 № 5673-р/пк-пз Скарга була прийнята до розгляду.

Замовник шляхом розміщення на веб-порталі Уповноваженого органу листом від 09.09.2022 № 1678 надав пояснення по суті Скарги.

У ході розгляду Скарги, інформації, одержаної за Скаргою та інформації, розміщеної в електронній системі закупівель, встановлено наступне.

1. Скаржник зазначає, що пунктом 14.2 Додатку №2 до Документації замовником встановлена вимога про гарантування виконання зобов'язань щодо постачання предмету закупівлі та недопущення зривів у майбутніх поставках через недостатність працівників Учасника, надати завірену у встановленому порядку Учасником копію відповідного наказу Міністерства економіки України, отриманого підприємством відповідно до Постанови КМУ від 03.02.2022 № 194.

Скаржник зауважує, що нормами чинного законодавства України не передбачене обов'язкове бронювання підприємствами військовозобов'язаних працівників. Тому встановлення такої вимоги Замовником є неправомірним та дискримінаційним.

Скаржник просить зобов'язати Замовника внести зміни до пункту 14.2 додатку 2 Документації та вилучити вимогу про необхідність надання завіреної у встановленому порядку учасником копії наказу Міністерства економіки України.

Замовник, посилаючись на статтю 16 Закону, зазначає, що у зв'язку з Російською збройною агресією проти України 24.02.2022 було введено воєнний стан в Україні та згодом його було продовжено до 21.11.2022.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 03 березня 2022 року № 194 "Деякі питання бронювання військовозобов'язаних в умовах правового режиму воєнного стану" (зі змінами) встановлено порядок здійснення бронювання військовозобов'язаних за підприємствами, установами та організаціями, які задовольняють потреби Збройних Сил, інших військових формувань, населення.

Враховуючи викладене та з метою гарантування виконання зобов'язань щодо постачання предмету закупівлі учасниками в умовах правового режиму воєнного стану та недопущення у майбутньому невиконання договірних зобов'язань та зривів поставок через недостатність та/або відсутність в учасника працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід, Замовником встановлено вимогу про надання учасником завіреної у встановленому порядку копію відповідного наказу Міністерства економіки України отриманого підприємством, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 03.02.2022 № 194.

У ході розгляду зазначеного питання встановлено наступне.

Відповідно до пункту 1 розділу III Документації учасник, в порядку передбаченому для процедури електронних закупівель, забезпечує наявність документів, передбачених цією документацією. У разі недотримання даної вимоги, Замовник має право дискваліфікувати пропозицію учасника.

1.1. Учасник відразу у сканованому вигляді PDF завантажує на електронному торговельному майданчику, який приєднаний до системи електронних закупівель PROZORRO, наступні документи, оформлені згідно з вимогами статті 12 Закону України "Про публічні закупівлі", документи мають бути відкриті для загального доступу (за виключенням підстав визначених Законом) та не містити паролів, з урахуванням положень статті 28 Закону, зокрема:

- документи на підтвердження відповідності учасника кваліфікаційним критеріям, повноважень представника або уповноваженої особи учасника та відповідності тендерної пропозиції умовам тендерної документації. Перелік документів, які вимагаються на підтвердження відповідності учасника кваліфікаційним критеріям, вимогам Закону та повноважень представника або уповноваженої особи учасника, встановлений у додатку 2;

- інші документи.

Відповідно до пункту 5 розділу III Документації кваліфікаційні критерії та інформація про спосіб підтвердження відповідності учасників таким критеріям вказані у додатку 2 Документації.

Додаток 2 Документації містить кваліфікаційні критерії та перелік документів, що підтверджують інформацію учасників про відповідність їх таким критеріям.

14. Інші документи, зокрема:

14.2. З метою гарантування виконання зобов'язань щодо постачання предмету закупівлі та недопущення зривів у майбутніх поставках через недостатність працівників Учасника, надати завірену у встановленому порядку Учасником копію відповідного наказу Міністерства економіки України, отриманого підприємством відповідно до Постанови КМУ від 03.02.2022 № 194.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 03.03.2022 № 194 "Деякі питання бронювання військовозобов'язаних в умовах правового режиму воєнного стану":

"1. Установити, що в умовах правового режиму воєнного стану бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, а також підприємствами, установами, організаціями, які задовольняють потреби Збройних Сил, інших військових формувань, населення (далі - підприємства, установи і організації), здійснюється у порядку, визначеному цією постановою.

Дія цієї постанови поширюється на уповноважені банки, що залучаються до роботи (здійснення операцій) в умовах особливого періоду.

2. Органи державної влади, інші державні органи подають Міністерству економіки погоджені Міністерством оборони пропозиції щодо бронювання військовозобов'язаних у відповідних сферах управління, галузях національної економіки, на підприємствах, в установах і організаціях за формою згідно з додатком 1 в друкованій формі та/або в електронній формі з відповідним обґрунтуванням.

3. Міністерство економіки узагальнює подані органами державної влади, іншими державними органами пропозиції щодо бронювання військовозобов'язаних і протягом одного робочого дня приймає відповідне рішення та надсилає його копію Міністерству оборони, а також зазначеним органам.

У рішенні Міністерства економіки зазначається строк дії відстрочки, який не може перевищувати шість місяців.

...

5. З метою підтвердження надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації та на воєнний час орган державної влади, інший державний орган видає військовозобов'язаному витяг з наказу Міністерства економіки.

6. Міністерство оборони організовує через Генеральний штаб Збройних Сил доведення в одноденний строк до територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки витягів з наказів Міністерства економіки".

Замовник не довів та документально не підтвердив необхідність встановлення наведеної вище умови Документації.

За таких умов, взяти участь у Процедурі закупівлі зможуть лише ті суб'єкти господарювання, які зможуть надати відповідний наказ Міністерства економіки України, отриманий підприємством відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 03.02.2022 № 194, що є дискримінаційним по відношенню до суб'єктів господарювання, зокрема, Скаржника.

Частиною першою статті 5 Закону визначено, що закупівлі здійснюються, зокрема, за принципом недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель.

Згідно з частиною четвертою статті 5 Закону замовники не мають права встановлювати жодних дискримінаційних вимог до учасників.

Частиною четвертою статті 22 Закону передбачено, що тендерна документація не повинна містити вимог, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників, а також вимог щодо документального підтвердження інформації про відповідність вимогам тендерної документації, якщо така інформація є публічною, що оприлюднена у формі відкритих даних згідно із Законом України "Про доступ до публічної інформації" та/або міститься у відкритих єдиних державних реєстрах, доступ до яких є вільним.

Дії Замовника в частині встановлення у Документацією наведених вище вимог порушують вимоги частини четвертої статті 5 та частини четвертої статті 22 Закону, якими передбачена недискримінація учасників, а також права та законні інтереси Скаржника, пов'язані з його участю у Процедурі закупівлі, та принципи недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель, передбачені частиною першою статті 5 Закону.

Враховуючи вище викладене, Замовник повинен усунути наведені вище невідповідності шляхом внесення відповідних змін до Документації в цій частині.

2. Скаржник зазначає, що пунктом 15 Додатку 2 до Документації Замовником встановлена вимога про надання учасниками довідки у довільній формі, за підписом уповноваженої посадової особи учасника, щодо зобов'язань дотримуватися Учасником вимог чинного законодавства із захисту довкілля при постачанні товарів, що є предметом закупівлі з обов'язковим наданням оригінал(и) (або нотаріально завірону копію) сертифікату (сертифікатів) на систему екологічного управління відповідно до ДСТУ ISO 14001:2015 (ISO 14001:2015), виданий(і) органом із сертифікації акредитованим Національним агентством з акредитації України, на ім'я Учасника та виробника(ів), дійсний(і) на момент подання тендерних пропозицій. Зазначений сертифікат(и) повинен(і) бути діючим(и) до кінцевого терміну постачання товару. У разі, якщо строк його(їх) дії менше терміну постачання товару, учасник надає сканований оригінал гарантійного листа щодо отримання нового сертифікату(-ів) з терміном його дії до кінцевого терміну постачання товару.

Пунктом 16 Додатку 2 до Документації Замовником встановлена вимога про надання учасниками оригіналу(и) (або нотаріально завірону копію) сертифікату (сертифікатів) на систему управління якістю відповідно до ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015), виданий(і) органом із сертифікації акредитованим Національним агентством з акредитації України, на ім'я Учасника та виробника(ів), дійсний(і) на момент подання тендерних пропозицій. Зазначений сертифікат(и) повинен(і) бути діючим(и) до кінцевого терміну постачання товару. У разі, якщо строк його(їх) дії менше терміну постачання товару, учасник надає сканований оригінал гарантійного листа щодо отримання нового сертифікату(-ів) з терміном його дії до кінцевого терміну постачання товару.

Пунктом 17 Додатку 2 до Документації Замовником встановлена вимога про надання учасниками оригінал(и) (або нотаріально завірону копію) сертифікату (сертифікатів) на систему управління безпечністю харчових продуктів відповідно до ДСТУ ISO 22000:2007 (ISO 22000:2005, IDT) або ДСТУ ISO 22000:2019 (ISO 22000:2018, IDT), виданий(і) органом із сертифікації акредитованим Національним агентством з акредитації України, на ім'я Учасника та виробника(ів), дійсний(і) на момент подання тендерних пропозицій. Сертифікат надається на вид продукції, що приймає участь у харчовому ланцюзі. Зазначений сертифікат(и) повинен(і) бути діючим(и) до кінцевого

терміну постачання товару. У разі, якщо строк його(їх) дії менше терміну постачання товару, учасник надає сканований оригінал гарантійного листа щодо отримання нового сертифікату(-ів) з терміном його дії до кінцевого терміну постачання товару.

Скаржник вважає, що вимога про надання сертифікатів на систему управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, ITD), на систему екологічного управління відповідно до ДСТУ ISO 14001:2015 (ISO 14001:2015) та на систему управління безпечністю харчових продуктів відповідно до ДСТУ ISO 22000:2007 (ISO 22000:2005, IDT) або ДСТУ ISO 22000:2019 (ISO 22000:2018, IDT), виданих на ім'я учасника та виробника торгів саме органом сертифікації, який акредитований Національним агентством з акредитації України, є дискримінацією учасників, виходячи з наступного.

Відповідно до статті 5 Закону України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності", який визначає правові, організаційні та економічні засади акредитації органів з оцінки відповідності в Україні, одним із основних принципів з акредитації є її добровільність.

Здійснення добровільної оцінки відповідності визначені Законом України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" (далі - Закон про технічні регламенти), відповідно до якого оцінка відповідності (у тому числі сертифікація) може бути обов'язковою (передбачена технічним регламентом) та добровільною (яка не вимагається технічним регламентом).

Добровільна оцінка відповідності, яка здійснюється на добровільних засадах, в будь-яких формах, включаючи випробування, декларування відповідності, сертифікацію та інспектування, а також на відповідність будь-яким заявленим вимогам.

При цьому, Законом про технічні регламенти не встановлено вимоги щодо обов'язкової акредитації в органі з оцінки відповідності, який проводить добровільну оцінку відповідності.

Таким чином, органи з оцінки відповідності, у тому числі які не акредитовані, мають право проводити добровільну оцінку відповідності систем менеджменту (систем управління якістю) на відповідність будь-яким вимогам, зазначеним у договорі між ними та заявником таких робіт.

ТОВ "ТБГ Український папір" має сертифікат на систему менеджменту якості №SIC.MS.008.IS09001.2324, яким орган сертифікації - ТОВ "БЮРО МІЖНАРОДНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ" підтвердило відповідність компанії Скаржника стосовно оптової торгівлі паперовими виробами, канцелярським приладдям, поліграфічною продукцією, побутовою хімією, господарськими товарами, оргтехнікою та ін. вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2015 "Системи менеджменту якості. Вимоги".

Також, ТОВ "ТБГ Український папір" має сертифікат екологічного менеджменту №SIC.MS.008.IS014001.2366, яким орган сертифікації - ТОВ "БЮРО МІЖНАРОДНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ" підтвердило відповідність компанії Скаржника стосовно оптової торгівлі паперовими виробами, канцелярським приладдям, поліграфічною продукцією, побутовою хімією, господарськими товарами, оргтехнікою та ін. вимогам міжнародного стандарту ISO 14001:2015 "Системи екологічного менеджменту. Вимоги та настанови щодо застосування".

В той же час, ТОВ "БЮРО МІЖНАРОДНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ" має чинний атестат міжнародної акредитації №GAS.CB.804.008 від 11.01.2022, виданий агентством з акредитації "GLOBAL ACCREDITATION SYSTEM (GAS)".

Агентство з акредитації GAS створене для оцінки компетентності та неупередженості органів, лабораторій, необхідних для проведення сертифікації, інспектування, випробувань та функціонує в складі SIC (Системи міжнародної сертифікації) як окремий структурний підрозділ. Координацію та контроль діяльності GAS здійснює координаційно-адміністративний центр Системи міжнародної сертифікації.

Процес акредитації підтверджує, що орган сертифікації за певним стандартом має необхідну компетенцію та неупередженість для цього.

Перевірити чинність атестату міжнародної акредитації ТОВ "БЮРО МІЖНАРОДНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ" №GAS.CB.804.008 від 11.01.2022, можливо в реєстрі за посиланням в мережі Інтернет: <https://db-gas.com/registry>.

Відповідно до правових норм статті 10 Закону України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності" Національний орган України з акредитації має право, а не зобов'язаний, акредитувати органи з оцінки відповідності.

Таким чином, вимога, встановлена Замовником в Документації, про акредитацію органу сертифікації саме в Національному агентстві з акредитації України є неправомірною та дискримінаційною.

Також Скаржник надає додатково лист ТОВ "БЮРО МІЖНАРОДНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ" щодо його компетентності в сфері сертифікації систем менеджменту.

До скарги Скаржник додає лист Мінекономіки від 10.03.2021 № б/н, в якому Уповноваженим органом розглянуте питання щодо відсутності у чинному законодавстві правової норми, яка встановлює необхідність здійснення обов'язкової акредитації органу сертифікації відповідності систем менеджменту (систем управління якістю) взагалі та, зокрема, в Національному агентстві з акредитації України.

В той же час Скаржник зауважує, що у виробників продукції, яку планується поставляти в даному тендері компанією Скаржника, відсутні сертифікат на систему екологічного управління відповідно до ДСТУ ISO 14001:2015, сертифікат на систему управління безпечністю харчових продуктів відповідно до ДСТУ ISO 22000:2007 (ISO 22000:2005, ITD) або ДСТУ ISO 22000:2019 (ISO 2200:2018, IDT) та на систему управління безпечністю харчових продуктів відповідно до ДСТУ ISO 22000:2007 (ISO 22000:2005, IDT) або ДСТУ ISO 22000:2019 (ISO 22000:2018, IDT) акредитовані Національним агентством з акредитації України.

Крім того, добровільність такої сертифікації в Україні, яка встановлена на законодавчому рівні, жодним чином не дозволяє обґрунтувати виробникам продукції обов'язкової необхідності отримання та надання сертифікатів ISO.

Тому, у виробників продукції, яку планується поставляти в даному тендері компанією Скаржника, або взагалі відсутні зазначені вище сертифікати, або акредитовані іншими компетентними органами.

Скаржник просить зобов'язати Замовника внести зміни до пунктів 15, 16, 17 додатку 2 Документації та надати можливість учасникам подавати у складі тендерної пропозиції сертифікат на систему управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, ITD), на систему екологічного управління відповідно до ДСТУ ISO 14001:2015 (ISO 14001:2015) та на систему управління безпечністю харчових продуктів відповідно до ДСТУ ISO 22000:2007 (ISO 22000:2005, ITD) або ДСТУ ISO 22000:2019 (ISO 2200:2018, IDT), які видані на ім'я учасника торгів органом сертифікації, акредитованим будь-яким компетентним органом.

Скаржником на розгляд Колегії надано документи, наведені ним у Скарзі, зокрема:

- атестат акредитації від 11.01.2022 № GAS.CB.804.008, виданий GLOBAL ACCREDITATION SYSTEM, у якому зазначено, зокрема: "Цим підтверджується, що ТОВ БЮРО МІЖНАРОДНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ відповідає акредитаційним критеріям Global Accreditation System для органів сертифікації систем менеджменту та вимогам ISO/IEC 17021-1:2015 (див. галузь акредитації), і є уповноваженим для виконання наступних робіт: "СЕРТИФІКАЦІЯ СИСТЕМ МЕНЕДЖМЕНТУ".

Акредитація охоплює систему якості органу сертифікації, а також визначені схеми сертифікації та робочі зони, описані в авторизованому додатку з номером акредитації.

Акредитація дійсна за умови, що орган сертифікації і надалі буде відповідати всім критеріям Global Accreditation System (GAS)", з додатком "Галузь Акредитації" до якого;

- лист ТОВ "Бюро Міжнародної Сертифікації" "Інформація для партнерів", у якому зазначено, зокрема: "Згідно положень комітету ISO орган сертифікації повинен мати незалежне підтвердження своєї компетентності.

Процедура підтвердження може реалізовуватися шляхом акредитації та/або нотифікації, оскільки акредитація носить добровільний характер.

"Акредитація не є обов'язковою. У разі якщо орган сертифікації не акредитований, це не обов'язково означає, що він має погану репутацію, але він повинен мати незалежне підтвердження своєї компетентності" (<https://www.iso.org/certification.html>).

Нотифікація – незалежне оцінювання компетентності органу сертифікації відповідно до вимог стандартів CASCO з видачею офіційного дозволу виконання робіт в системі за встановленими правилами.

Сертифікат на системи менеджменту видається з урахуванням нормативно-правового акту України, а саме Закону України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності" від 17.05.2001 № 2407III

ЗУ "Про акредитацію органів з оцінки відповідності"

Добровільність акредитації

Статтею 5 Закону України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності" встановлено основні принципи діяльності з акредитації, зокрема добровільність акредитації.

На офіційному сайті Національного агентства з акредитації України зазначена наступна інформація:

"Основними принципами діяльності НААУ є:

...

добровільність акредитації;

(<https://naau.org.ua/nacionalne-agentstvo-z-akreditaciyi-ukrayini/>)

Цю ж інформацію викладено в п.7 Положення про Національне агентство з акредитації України, яке затверджено Міністром розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Т.С. Миловановим від 21.11.2019 (<https://naau.org.ua/wp-content/uploads/2019/12/Polozhennya-pro-NAAU-2019-na-sajt.pdf>).

В статті 10 Закону України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності" йдеться про органи з оцінки відповідності, які можуть бути акредитовані національним органом з акредитації. Але, даний Закон не передбачає обов'язкову акредитацію Національним агентством з Акредитації України, так як це суперечило б як вітчизняним так і міжнародним нормам.

Сертифікація систем менеджменту носить добровільний характер та не входить в законодавчо регульовану сферу.

Враховуючи вищевикладене на сьогодні відсутній нормативно-правовий акт, що встановлює обов'язковість призначення та акредитації органів сертифікації систем менеджменту.

Також додаємо скан-копію листа від МІНІСТЕРСТВА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТОРГІВЛІ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ (Мінекономіки), в якому розглянуто звернення щодо сертифікації систем менеджменту";

- лист Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.03.2021 № 3433-09/17860-09 "Щодо надання інформації", у якому зазначено, зокрема: "Мінекономіки розглянуло Ваше звернення щодо сертифікації систем управління якістю акредитованим органом із сертифікації та повідомляє.

...

Разом з цим, відповідно до статті 5 Закону України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності", який визначає правові, організаційні та економічні засади акредитації органів з оцінки відповідності в Україні, одним із основних принципів з акредитації є її добровільність.

Водночас інформуємо, що правові та організаційні засади розроблення, прийняття та застосування технічних регламентів і передбачених ними процедур оцінки відповідності, а також здійснення добровільної оцінки відповідності визначені Законом України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" (далі - Закон про технічні регламенти), відповідно до якого оцінка відповідності (у тому числі сертифікація) може бути обов'язковою (передбачена технічним регламентом) та добровільною (яка не вимагається технічним регламентом).

Законом про технічні регламенти передбачено, що для виконання завдань з оцінки відповідності вимогам технічних регламентів (обоє 'язкова оцінка відповідності) у випадках, визначених у відповідних технічних регламентах чи передбачених ними процедурах оцінки відповідності, повинні або можуть бути залучені, зокрема призначені органи з оцінки відповідності, які повинні бути акредитовані національним органом України з акредитації.

Ураховуючи зазначене, якщо технічними регламентами передбачено оцінку відповідності систем менеджменту (систем управління якістю), то така оцінка відповідності здійснюється призначеними органами з оцінки відповідності, які повинні бути акредитовані.

Також Законом про технічні регламенти передбачається можливість здійснення добровільної оцінки відповідності, яка здійснюється на добровільних засадах, в будь-яких формах, включаючи випробування, декларування відповідності, сертифікацію та інспектування, та на відповідність будь-яким заявленим вимогам. При цьому, Законом про технічні регламенти не встановлено вимоги щодо обов'язкової акредитації в органу з оцінки відповідності, який проводить добровільну оцінку відповідності.

Таким чином, органи з оцінки відповідності, у тому числі які не акредитовані, мають право проводити добровільну оцінку відповідності систем менеджменту (систем управління якістю) на відповідність будь-яким вимогам, зазначеним у договорі між ними та заявником таких робіт.

Водночас варто зазначити, що згідно з міжнародною практикою акредитація органів з оцінки відповідності є найкращим інструментом для оцінки їх технічної компетентності, що є основою довіри до результатів їх діяльності та документів про відповідність (сертифікатів), що ними видаються.

Листи Міністерства не встановлюють правових норм";

- лист ТОВ "Науково - виробниче підприємство "Техпромекологія", адресований Скаржнику, у якому зазначено: "Ми, Товариство з обмеженою відповідальністю Науково-Виробниче підприємство "Техпромекологія", ознайомившись з тендерною документацією закупівлі UA-2022-08- 23-004904-а - Державна установа "Генеральна дирекція Державної кримінально- виконавчої служби України" Міністерства юстиції, повідомляємо наступне:

Наша компанія є виробником засобів особистої гігієни (в тому числі мила) з багаторічним досвідом. Серед документів, які засвідчують якість, ми надаємо паспорт якості, сировинну довідку, висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи та сертифікат на систему управління якістю відповідно до ДСТУ ISO 9001:2015.

Що стосується сертифікату на систему екологічного управління відповідно до ДСТУ ISO 14001:2015 та сертифікату на систему управління безпечністю харчових продуктів відповідно до ДСТУ ISO 22000:2007 (ISO 22000:2005, IDT) або ДСТУ ISO 22000:2019 (ISO 22000:2018, IDT), то дані документи у нас відсутні, так як є не обов'язковими згідно чинного законодавства України";

- лист ТОВ "Побутхім Шепетівка", адресований Скаржнику, у якому зазначено: "Ми, Товариство з обмеженою відповідальністю "Побутхім Шепетівка", ознайомившись з тендерною документацією закупівлі UA-2022-08-23-004904-а - Державна установа "Генеральна дирекція Державної кримінально-виконавчої служби України" Міністерства юстиції, повідомляємо наступне:

Наша компанія є виробником засобів особистої гігієни (в тому числі мила) з багаторічним досвідом. Серед документів, які засвідчують якість, ми надаємо паспорт якості, висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи та сертифікат на систему управління якістю відповідно до ДСТУ ISO 9001:2015.

Що стосується сертифікату на систему екологічного управління відповідно до ДСТУ ISO 14001:2015 та сертифікату на систему управління безпечністю харчових продуктів відповідно до ДСТУ ISO 22000:2007 (ISO 22000:2005, IDT) або ДСТУ ISO 22000:2019 (ISO 22000:2018, IDT), то дані документи у нас відсутні, так як є необов'язковими згідно чинного законодавства України".

Замовник, посилаючись на частину третю статті 22 Закону, зазначає, що зазначені сертифікати є загальновизнаними та такими, що можуть бути отримані будь-яким підприємством, за умови дотримання ними певних засад в галузі якості, управлінні документацією, процесами, коригувальними діями тощо.

Таким чином, Замовник зазначає, що ним встановлена вимога про надання сертифікатів на систему управління якістю відповідно до ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015), на систему екологічного управління відповідно до ДСТУ ISO 14001:2015 (ISO 14001:2015) та на систему управління безпечністю харчових продуктів відповідно до ДСТУ ISO 22000:2007 (ISO 22000:2005, IDT) або ДСТУ ISO 22000:2019 (ISO 22000:2018, IDT) на ім'я учасника та виробника з метою підтвердження технічних і якісних характеристик предмета закупівлі та з метою підвищення якості та конкурентоспроможності продукції, забезпечення захисту інтересів споживачів.

У ході розгляду зазначеного питання встановлено наступне.

Додаток 2 Документації містить кваліфікаційні критерії та перелік документів, що підтверджують інформацію учасників про відповідність їх таким критеріям, зокрема:

15) довідка у довільній формі, за підписом уповноваженої посадової особи учасника, щодо зобов'язань дотримуватися Учасником вимог чинного законодавства із захисту довкілля при постачанні товарів, що є предметом закупівлі з обов'язковим наданням оригінал(и) (або нотаріально завірену копію) сертифікату (сертифікатів) на систему екологічного управління відповідно до ДСТУ ISO 14001:2015 (ISO 14001:2015), виданий(і) органом із сертифікації акредитованим Національним агентством з акредитації України, на ім'я Учасника та виробника(ів), дійсний(і) на момент подання тендерних пропозицій. Зазначений сертифікат(и) повинен(і) бути діючим(и) до кінцевого терміну постачання товару. У разі, якщо строк його(їх) дії менше терміну постачання товару, учасник надає сканований оригінал гарантійного листа щодо отримання нового сертифікату(-ів) з терміном його дії до кінцевого терміну постачання товару;

16) оригіналу(и) (або нотаріально завірену копію) сертифікату (сертифікатів) на систему управління якістю відповідно до ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015), виданий(і) органом із сертифікації акредитованим Національним агентством з акредитації України, на ім'я Учасника та виробника(ів), дійсний(і) на момент подання тендерних пропозицій. Зазначений сертифікат(и) повинен(і) бути діючим(и) до кінцевого терміну постачання товару. У разі, якщо строк його(їх) дії менше терміну постачання товару, учасник надає сканований оригінал гарантійного листа щодо отримання нового сертифікату(-ів) з терміном його дії до кінцевого терміну постачання товару;

17) оригінал(и) (або нотаріально завірену копію) сертифікату (сертифікатів) на систему управління безпечністю харчових продуктів відповідно до ДСТУ ISO 22000:2007 (ISO 22000:2005, IDT) або ДСТУ ISO 22000:2019 (ISO 22000:2018, IDT), виданий(і) органом із сертифікації акредитованим Національним агентством з акредитації України, на ім'я Учасника та виробника(ів), дійсний(і) на момент подання тендерних пропозицій. Сертифікат надається на вид продукції, що приймає участь у харчовому ланцюзі. Зазначений сертифікат(и) повинен(і) бути діючим(и) до кінцевого терміну постачання

товару. У разі, якщо строк його(їх) дії менше терміну постачання товару, учасник надає сканований оригінал гарантійного листа щодо отримання нового сертифікату(-ів) з терміном його дії до кінцевого терміну постачання товару.

Замовник не довів необхідність встановлення зазначеної умови Документації в наведеній вище редакції.

Скаржник (щодо необхідності надання сертифікатів, передбачених пунктами 15-16 додатку 2 Документації, на виробника(ів), та щодо сертифікату, передбаченого пунктом 17 додатку 2 Документації) не довів неможливість виконання вказаної умови Документації.

Разом з тим, взяти участь у Процедурі закупівлі зможуть лише ті суб'єкти господарювання, які зможуть надати сертифікат (сертифікати) на систему екологічного управління відповідно до ДСТУ ISO 14001:2015 (ISO 14001:2015), виданий(і) органом із сертифікації, акредитованим саме Національним агентством з акредитації України, а також сертифікат (сертифікати) на систему управління якістю відповідно до ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015), виданий(і) органом із сертифікації, акредитованим саме Національним агентством з акредитації України, що є дискримінаційним по відношенню до суб'єктів господарювання, зокрема, Скаржника.

Частиною першою статті 5 Закону визначено, що закупівлі здійснюються, зокрема, за принципом недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель.

Згідно з частиною четвертою статті 5 Закону замовники не мають права встановлювати жодних дискримінаційних вимог до учасників.

Частиною четвертою статті 22 Закону передбачено, що тендерна документація не повинна містити вимог, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників, а також вимог щодо документального підтвердження інформації про відповідність вимогам тендерної документації, якщо така інформація є публічною, що оприлюднена у формі відкритих даних згідно із Законом України "Про доступ до публічної інформації" та/або міститься у відкритих єдиних державних реєстрах, доступ до яких є вільним.

Дії Замовника в частині встановлення у Документації наведених вище вимог порушують вимоги частини четвертої статті 5 та частини четвертої статті 22 Закону, якими передбачена недискримінація учасників, а також права та законні інтереси Скаржника, пов'язані з його участю у Процедурі закупівлі, та принципи недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель, передбачені частиною першою статті 5 Закону.

Враховуючи вище викладене, Замовник повинен усунути наведені вище невідповідності шляхом внесення відповідних змін до Документації в цій частині.

Враховуючи інформацію, наведену в мотивувальній частині рішення, Замовником вчинено порушення, які можуть бути усунені шляхом внесення відповідних до Документації.

Відповідно до частини вісімнадцятої статті 18 Закону за результатами розгляду скарги орган оскарження має право прийняти рішення про встановлення або відсутності порушень процедури закупівлі (у тому числі порушення порядку оприлюднення або неоприлюднення інформації про закупівлі, передбаченої цим Законом) та про заходи, що повинні вживатися для їх усунення, зокрема зобов'язати замовника повністю або частково

скасувати свої рішення, надати необхідні документи, роз'яснення, усунути будь-які дискримінаційні умови (у тому числі ті, що зазначені в технічній специфікації, яка є складовою частиною тендерної документації), привести тендерну документацію у відповідність із вимогами законодавства, або за неможливості виправити допущені порушення відмінити процедуру закупівлі.

Враховуючи наведене в мотивувальній частині цього рішення, права та законні інтереси Скаржника можуть бути захищені шляхом зобов'язання Замовника внести відповідні зміни до Документації з метою усунення порушень, зазначених у мотивувальній частині цього рішення.

Орган оскарження розглядає скаргу та приймає рішення на її підставі в межах одержаної за скаргою інформації та інформації, розміщеної в електронній системі закупівель, виходячи з положень частини шістнадцятої статті 18 Закону.

Наведені вище обставини свідчать про наявність підстав для задоволення Скарги частково.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 18 Закону України "Про публічні закупівлі", Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель.

ПОСТАНОВИЛА:

Зобов'язати державну установу "Генеральна дирекція Державної кримінально-виконавчої служби України" Міністерства юстиції України внести зміни до тендерної документації за процедурою закупівлі – "33710000-0 Парфуми, засоби гігієни та презервативи (мило туалетне тверде (вага 100 гр.), мило рідке з дезінфікуючим ефектом)", оголошення про проведення якої оприлюднене на веб-порталі Уповноваженого органу за № UA-2022-08-23-004904-а, з метою усунення порушень, які викладені у мотивувальній частині рішення.

Рішення може бути оскаржене до суду у встановлений Законом строк.

Голова Колегії

О. МУЗИЧЕНКО

Члени Колегії

Б. ГОРОБЕЦЬ

О. НЕЧИТАЙЛО